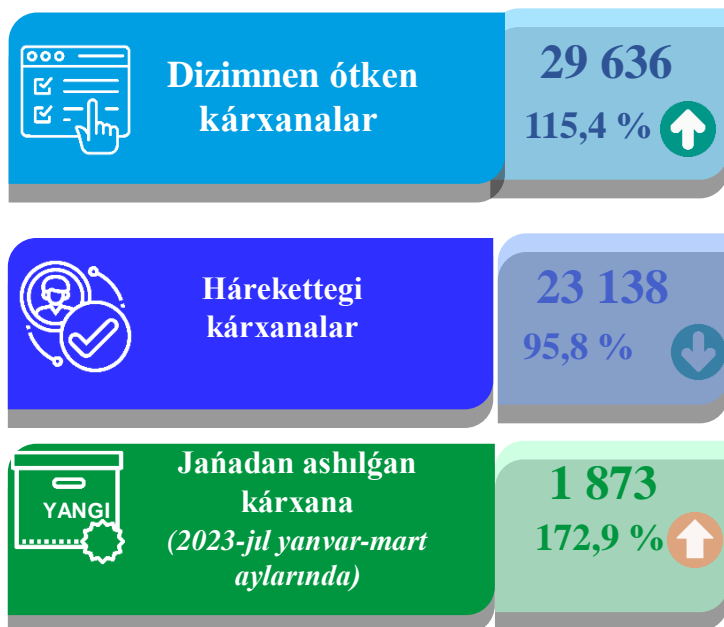

XI. KÁRXANALAR HÁM SHÓLKEMLER JUMISLARINIŇ ULÍWMA TÁRIYPI

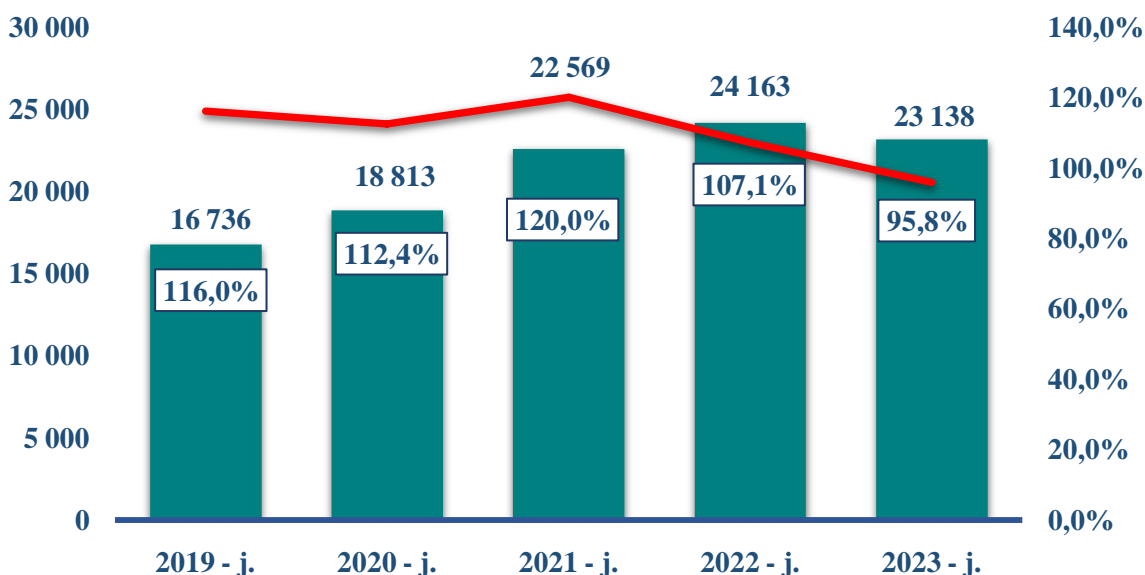
Kárxana hám shólkemler sanı, birlikte
(2023-jıl 1- aprel jaǵdayına)
(fermer hám diyqan xojalıqlarınan basqa)

Yuridikalıq shaxs:

Óz jumısların júrgiziwinde yamasa operativ basqarıwında óz aldına mal-múlkke iye bolǵan hám de óz minnetlemeleri tiykarınan usı mal-múlk penen juwap beretuǵın, óz atınan múlki yamasa jeke múlksiz huquqlarǵa iyelik ete alatuǵın hám olardı ámelge asıra alatuǵın, minnetlemelerdi atqara alatuǵın, sudta dawager hám juwapker bola alatuǵın shólkem **yuridikalıq shaxs** esaplanadı

Hárekettegi kárxana hám shólkemlerdiń jıllar kesiminde sanı, birlikte (1- aprel jaǵdayına)

Klassifikator boyınsha hárekettegi kommercialıq kárxanalar dıń ulıwma sanı, birlikte

2023-jıl 1-aprel jaǵdayına)

14 606

Juwapkershiligi
sheklengen jámiyet

1 976

Shańaraq kárxanalar

2 369

Jeke kárxanalar

20

Akcionerlik jámiyetleri

492

Basqalar

Klassifikator boyınsha hárekettegi kommercialıq kárxanalar dıń ulıwma sanı, birlikte

(2023-jıl 1- aprel jaǵdayına)

Ekonomikalıq xızmet túrleri

3 018

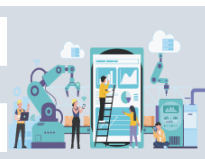
13,0 %

Awıl, toǵay hám balıqshılıq xojalıǵı

3 333

14,4 %

Sanaat

1 821

7,9 %

Qurılıs

6 566

28,4 %

Sawda

840

3,6 %

Tasıw hám saqlaw

1 185

5,1 %

Jasaw hám awqatlanıw

381

1,6 %

Informaciya hám
baylanıs

450

1,9 %

Den sawlıqtı saqlaw hám
Social xızmet kórsetiw

5 544

24,1 %

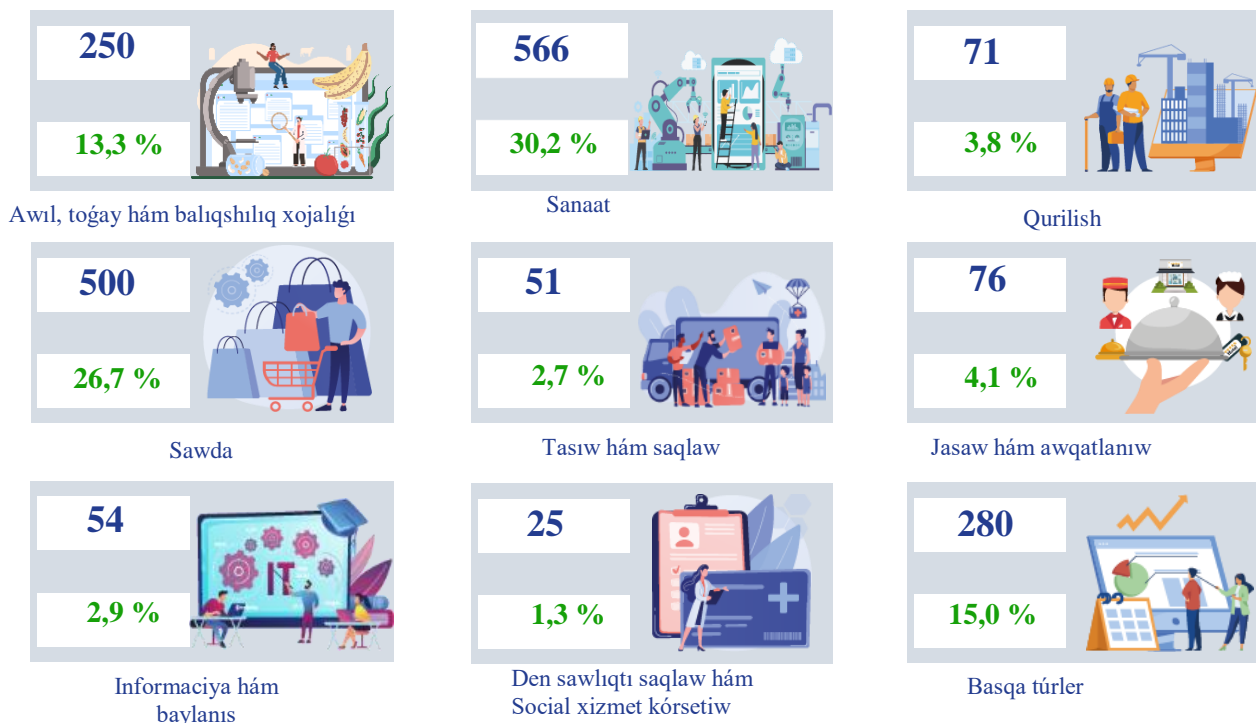

Basqa túrler

Jańadan ashılǵan kárxana hám shólkemler

(2023- jıl yanvar-mart jaǵdayına tiykar, birlikte)

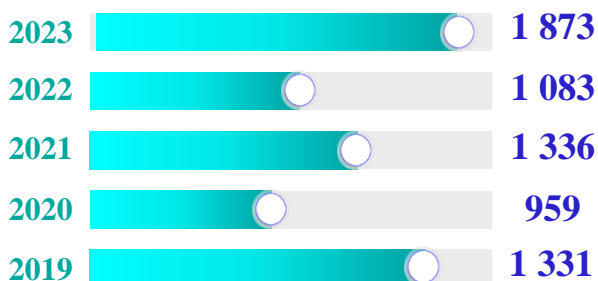
Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha

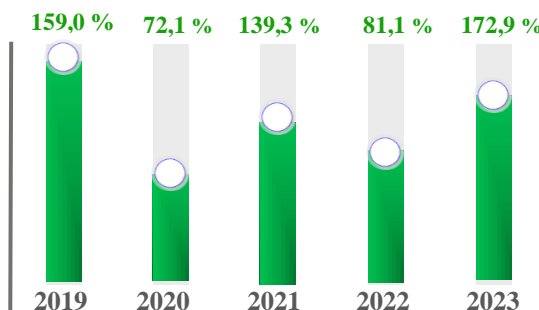
Jańadan ashılǵan kárxana hám shólkemler

(yanvar-mart jaǵdayına tiykar, birlikte)

Jıllar kesiminde

Jańadan ashılǵanlardıń ótken jılǵa qatnası (payızda)

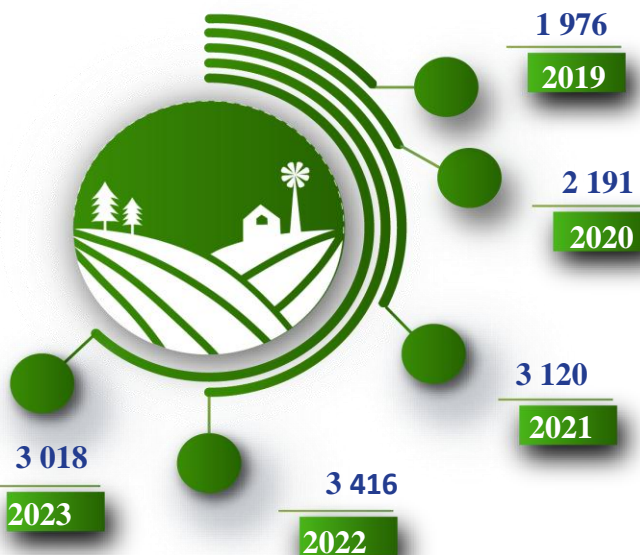
2023-jıl yanvar-mart aylarında jańadan dizimge alınǵan kárxana hám shólkemler sanı 1873 bolıp,2022- jıldıń usı dáwirine salıstırılǵanda 790 ǵa kóbeygenligin kóriwimiz múmkin. Jańadan dizimge alınǵan kárxana hám shólkemler sanınıń shólkemlestirilgen-huqıqıy forması boyınsha 2022- jıldıń usı dáwiri menen salıstırılǵanda, juwapkershiligi sheklengen jámiyetler 755 ge, shańaraq kárxanalar 90 ǵa kóbeygen.

**Hárekettegi awıl, toǵay hám balıqshılıq xojalıǵı
tarawındaǵı kárxana hám shólkemler**

2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

Rayonlar kesiminde

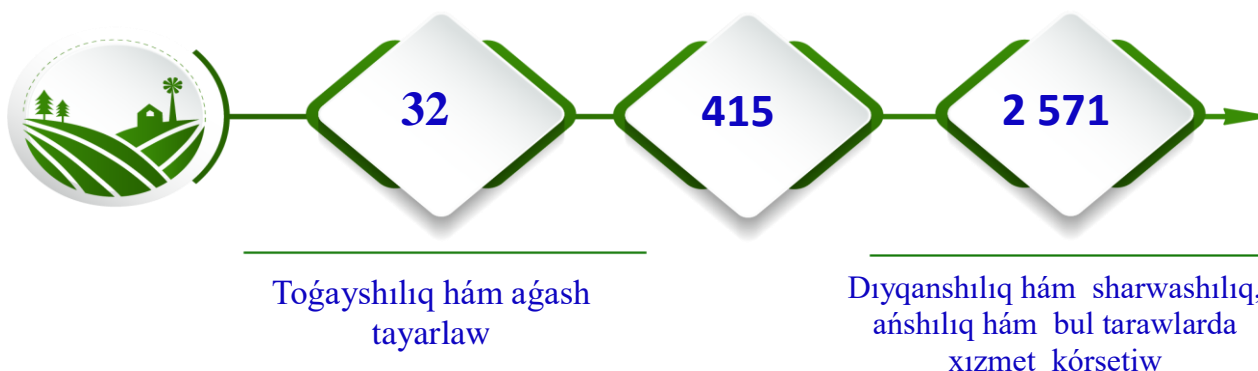
Nókis q.	141
Ámiwdarya	351
Beruniy	281
Bozataw	143
Qaraózek	107
Kegeyli	186
Qońirat	161
Qanlıkól	158
Moynaq	123
Nókis	302
Taqıyatas	93
Taxtakópir	87
Tórtkól	324
Xójeli	148
Shımbay	147
Shomanay	100
Ellikqala	166

Ózbekstan Respublikasında mámlekettiń azıq-awqat qáwipsizligin támiyinlewge qaratılǵan awıl xojalıǵın rawajlandırıwdıń tereń oylanǵan strategiyası izbe-iz ámelge asırılıp atır.

Mámleketimiz ekonomikalıq jáne social reformalarınıń zárúrli strukturalıq bólimlerinen biri miywe-palız eginleri jetistiriwge qaratılǵan. Bunday jantasıw xalıq mútajlıkların tolıq támiyinlew, olardıń salamatlıǵın saqlaw hám bántlik shárt-shárayatların jaratıwda tiykarǵı jónelislerden birine aylandı.

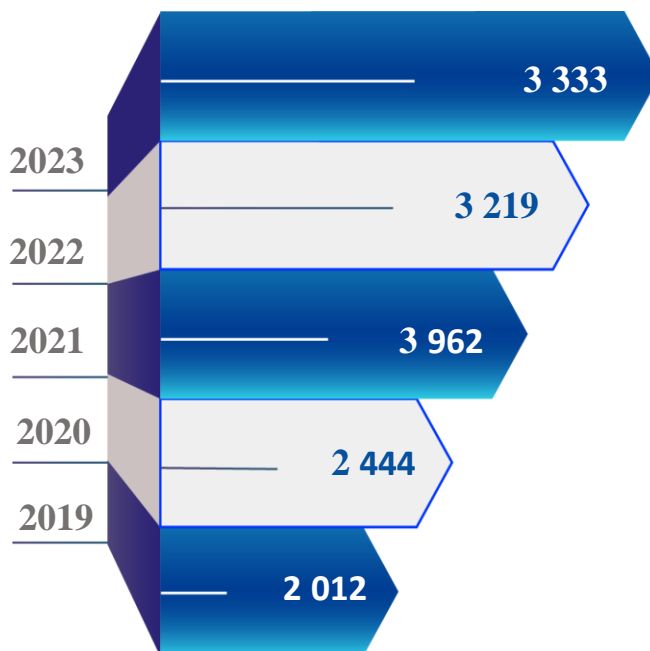
Balıq tutıw hám akvakultura

Sanaat tarawında hárekettegi kárxana hám shólkemler haqqında maǵlıwmatlar (2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte)

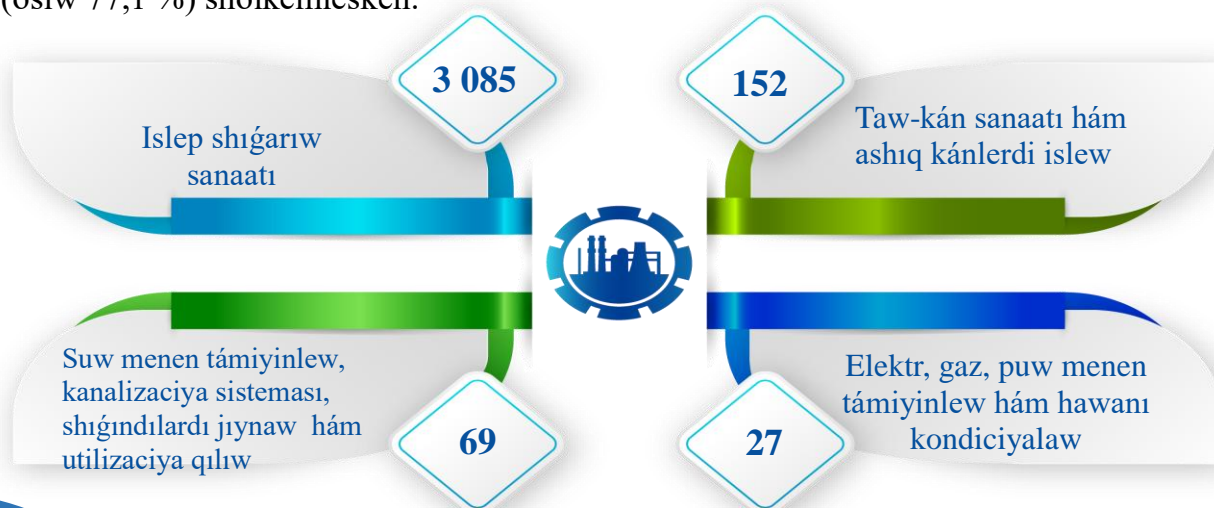
Rayonlar kesiminde

Nókis q.	592
Tórtkól	347
Ámiwdarya	320
Ellikqala	308
Beruni	297
Qońirat	241
Qanlikól	74
Xójeli	183
Shımbay	145
Qaraózek	143
Moynaq	125
Taqiyatas	123
Shomanay	106
Kegeyli	98
Nukus	90
Taxtakópir	84
Bozataw	57

Sanaat tarmaǵı ekonomikalıq tarmaqlar ishinde eń joqarı potencialǵa iye bolǵan tarmaqlardan esaplanadı. Sońǵı úsh jıl ishinde iskerlik kórsetip atırǵan sanaat kárxanaları sanınıń ósiw pátı 112,5 % ti quradı.

Sanaat kárxanaları sanı jámi kárxana hám shólkemlerdiń 17,0 % úlesin quradı. Sonnan - 92,5 % úlesin islep shıǵarıw sanaatı (ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda ósiw 104,8 %); 4,6 % úlesin taw-kán sanaatı hám ashıq kánlerdi islew (ósiw 84,9 %), 2,1 % úlesin suw menen támiyinlew, kanalizaciya sisteması, shıǵındılardı jıynaw hám utilizaciya qılıw (ósiw 115,0 %) hám 0,8 % úlesin elektr, gaz puw menen támiyinlew hám hawanı kondiciyalaw (ósiw 77,1 %) shólkemlesken.

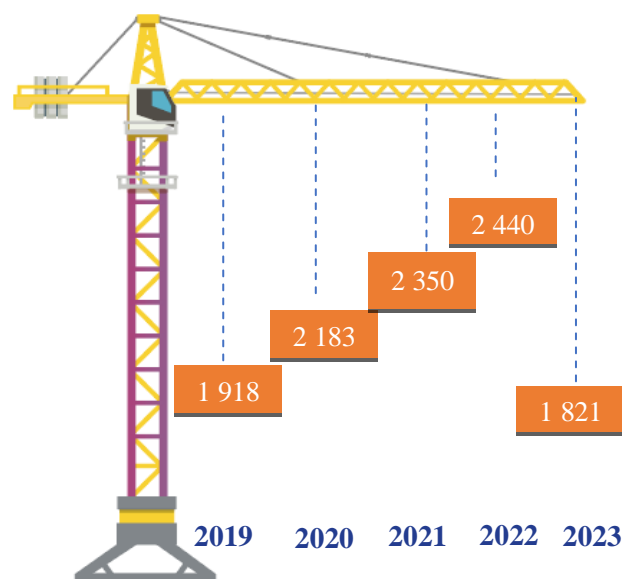

Qurılıs iskerligi menen shuǵıllanıp atırǵan kárxana hám shólkemler haqqında maǵlıwmatlar

2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

Rayonlar

Nókis q.	819
Tórtkól	137
Xójeli	99
Ellikqala	95
Qońirat	94
Beruniy	86
Ámiwdarya	76
Nókis	75
Taqıvata	59
Kegeyli	57
Qaraózek	48
Shimbay	45
Moynaq	38
Shomanay	28
Qanlıkól	27
Taxtakópir	21
Bozataw	17

Ózbekstanda qurılıs sanaatı ekonomikanıń joqarı turatuǵın tarmaǵı retinde belgilengen. Qurılıs sanaatınıń baǵdarları boyınsha ótkerilgen analiz sonı kórsetedi:

- ımáratlar hám ımáratlar qurıw baǵdarı 57,2 % ke úlesti qurap, ósiw pátı ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 71,8 % ke asqan ;
- puqaralıq obyektlerin qurıw baǵdarı 15,5 % úlesti qurap, ósiw pátı ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 93,7 % ke asqan ;
- qánigelestirilgen qurılıs jumısları baǵdarı 27,3 % úlesi hám 72,3 % ósiw pátin quradı.

282

Puqaralıq
obyektlerin qurıw

497

Qánigelestirilgen
qurılıs jumısları

1 042

Jay hám
ımáratlar qurıw

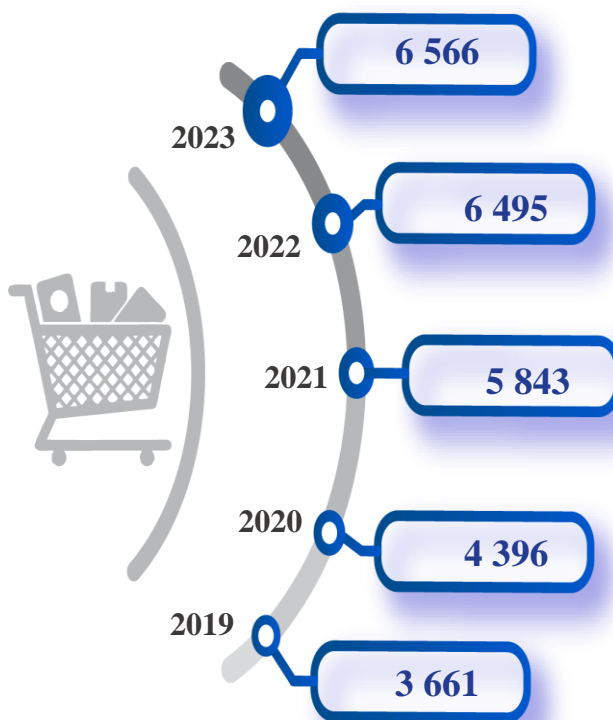

Kárxanalar hám shólkemler
iskerliginiń ulıwma tariypi

Sawda tarawında hárekettegi kárxana hám shólkemler haqqında maǵlıwmatlar 2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

Rayonlar kesiminde

Nókis q.	1 962
Tórtkól	770
Beruniy	595
Ámiwdarya	548
Ellikqala	418
Qońırat	386
Xójeli	373
Shımbay	292
Taqıyatas	223
Shomanay	172
Kegeyli	165
Qanlıkól	146
Nókis	139
Qaraózek	132
Moynaq	119
Taxtakópir	79
Bozataw	47

Analizler sonı kórsetedi, respublikada háreket etip atırǵan hár úshinshi kárxana sawda tarawında iskerlik júrgizedi, olardıń 100,1 %i yamasa 6,5 mıń kishi biznes subyektlerine tuwrı keledi.

Sawda tarawınıń jónelisler boyınsha bólistiriwi tómendegishe:

- avtomobil hám motocikllar sawdasınan tısqarı usaqlap satıw sawda baǵdarı 66,7 % úlesti shólkemlesken bolıp, 2022- jıldıń sáykes dáwiri menen salıstırılǵanda ósiw pátı 97,1 %ti quradı ;

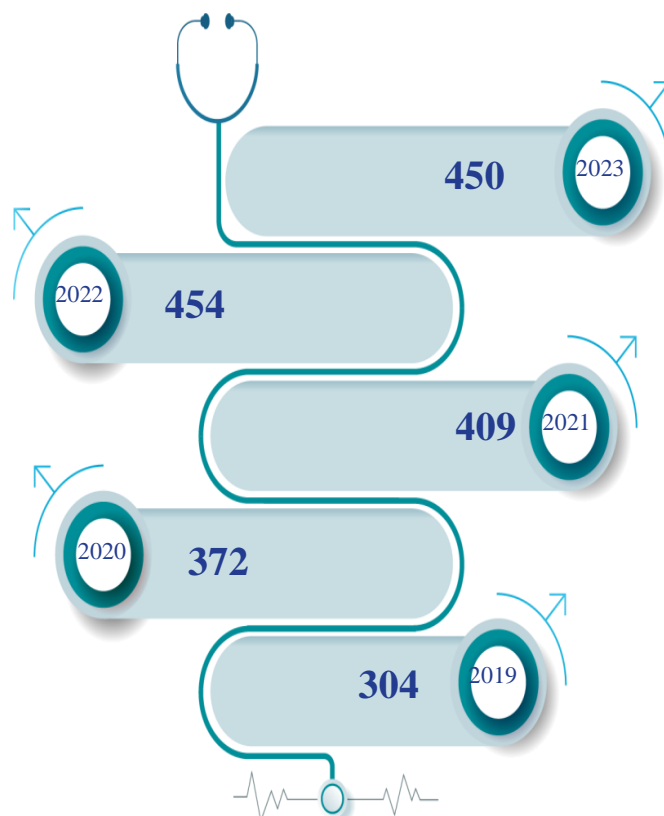
- avtomobil hám motocikllar sawdasınan tısqarı kótere sawda baǵdarında 23,7 % úlesti shólkemlesken bolıp, ósiw pátı 107,9 %ti quradı ; - avtomobil hám motocikllarning kótere hám usaqlap satıw sawdası hám olardı remontlaw baǵdarında 9,6 % úlesti tuwrı kelip, ósiw pátı 116,3 %ti quradı.

Den sawlıqtı saqlaw hám social xızmetler tarawında hárekettegi kárxana hám shólkemler haqqında maǵlıwmatlar 2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

Rayonlar kesiminde

Nókis q.	175
Ámiwdarya	37
Beruniy	34
Tórtkól	33
Xójeli	31
Qońırat	30
Ellikqala	28
Shımbay	17
Taqıyatas	15
Kegeyli	13
Nókis	11
Taxtakópir	7
Qaraózek	5
Qanlikól	5
Shomanay	5
Moynaq	3
Bozataw	1

Den sawlıqtı saqlaw hám social xızmetler tarawında hárekettegi jámi kárxana hám shólkemlerdiń salmaqlı bólegi - 450 yamasa 1,9 % úlesi isbilermenlik subyektleri úlesine tuwrı kelgen.

Jónelisler boyınsha analiz sonı kórsetedi:

94,4 % kárxanalar den sawlıqtı saqlaw baǵdarına tuwrı kelip, ósiw pátı 2022- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 93,6 %ti quradı;

Jasaw ushın jay menen támiyinlengen halda sociallıq xızmetler kórsetiw baǵdarındaǵı kárxanalar sanı 3,8 % ke tuwrı kelip, ósiw pátı 60,7 %ti quradı;

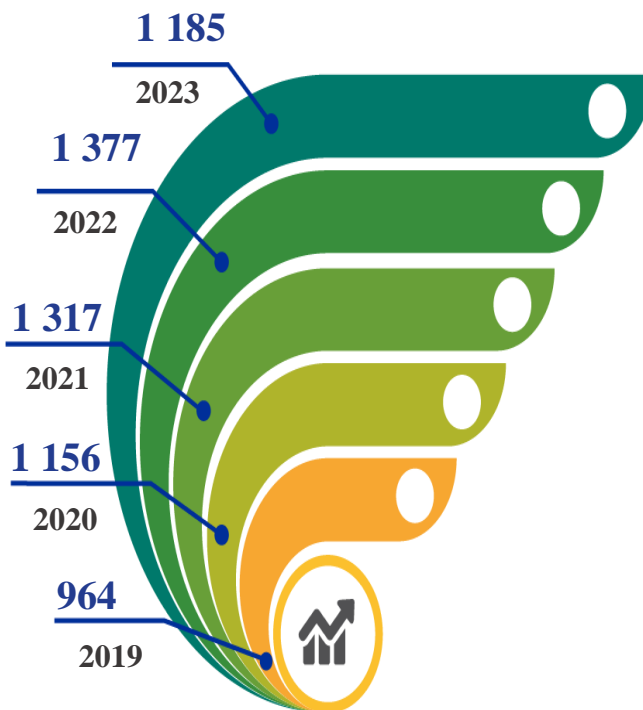
Jasaw ushın jay menen támiyinlenbegen halda social xızmetler kórsetiw baǵdarındaǵı kárxanalar sanı bul tarawdıń 1,8 payızın qurap, ósiw pátı 80,0 % tine tuwrı keledi.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler tarawında háreketkegi kárxana hám shólkemler haqqında maǵlıwmatlar 2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

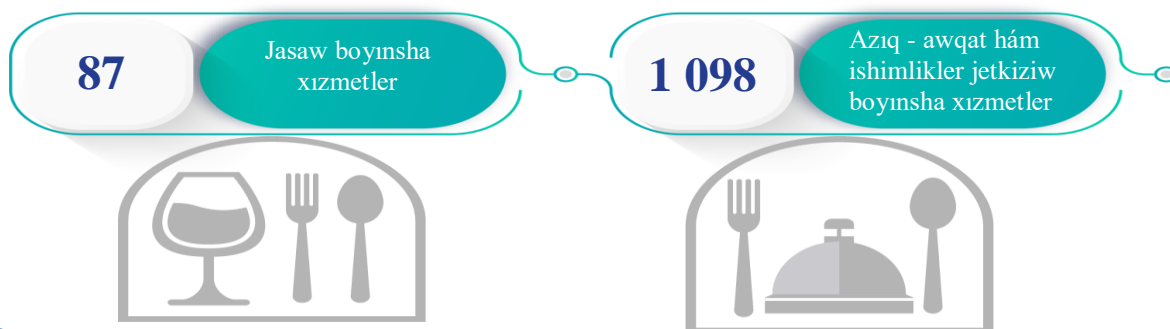
Rayonlar kesiminde

Nókis q.	338
Ámiwdary	138
Tórtkól	119
Qońırat	103
Beruniy	99
Ellikqala	88
Xójeyli	55
Shımbay	43
Kegeyli	37
Qonlıkól	30
Qoraózak	26
Taxıatas	26
Moynaq	24
Taxtakópir	17
Shomanay	16
Bozataw	15
Nókis	11

2023- jıl 1- aprel jaǵdayına tiykar, jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler tarawında háreketkegi kárxanalar ósiw pátı 2019 - jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 122,9 % ti quradı. Bul xızmetler tarawı analizi sonı kórsetedi: - mıymanxanalar, turistlik dem alıw orınlar, dem alıw hám dem alıw parkler jasaw boyınsha xızmetler baǵdarınıń tiykarǵı iskerligi esaplanıp, 2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler salasında iskerlik kórsetip atırǵan kárxana hám shólkemlerdiń 7,3 % úlesin quradı ;

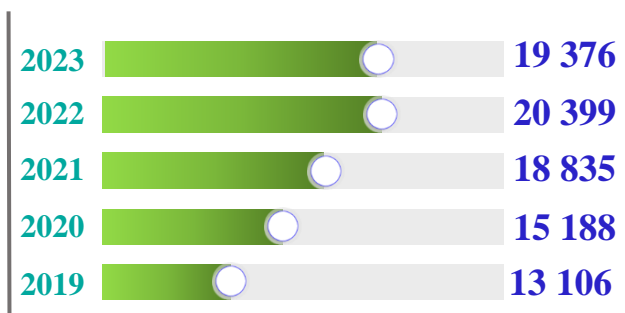
- restoran hám buyırtpa boyınsha azıq-awqat hám awqat ónimlerin jetkiziw, azıq-awqat hám ishimlikler jetkiziw boyınsha xızmetler baǵdarınıń tiykarı esaplanıp, jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler salasınıń 92,7 % úlesin quradı.

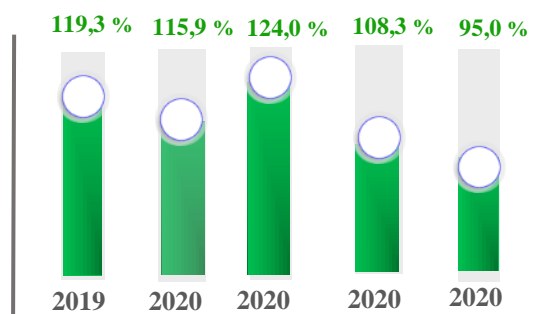
Hárekettegi kishi biznes subyektleri haqqında maǵlımatlar

2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

Jıllar kesiminde sanı

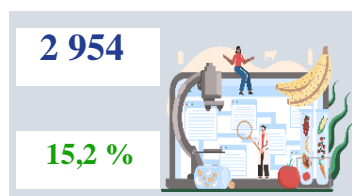

Jıllar kesiminde ósiw pátı (payızda)

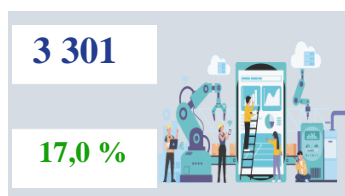

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha

jámige salıstırǵanda úlesi

Awıl, toǵay hám baliqshılıq xojalıǵı

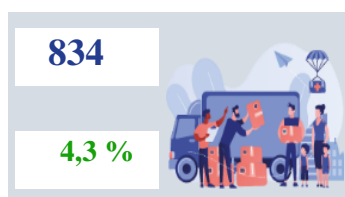
Sanaat

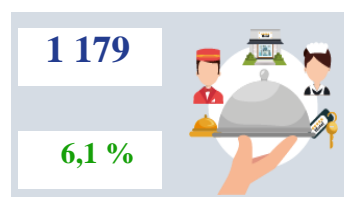
Qurılıs

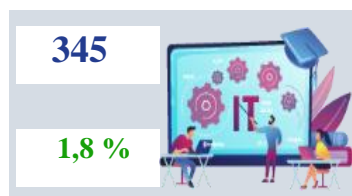
Sawda

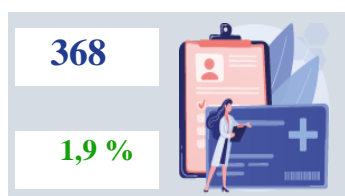
Tasıw hám saqlaw

Jasaw hám awqatlanıw

Informaciya hám

Den sawlıqtı saqlaw hám
social xızmet kórsetiw

Basqa túrler

Rayonlar kesimde eń kóp kishi biznes subyektleri Nókis qalasında (26,4 %), Tórtkól (10,8 %), Ámiwdarya (8,5 %), Beruniy (8,4 %) hám Ellikqala (6,6 %) rayonlarında iskerlik kórsetip atır. Bul aymaqlarda jámi kishi biznes subyektleri sanınıń 50 % ten artıǵı háreket etip atır.

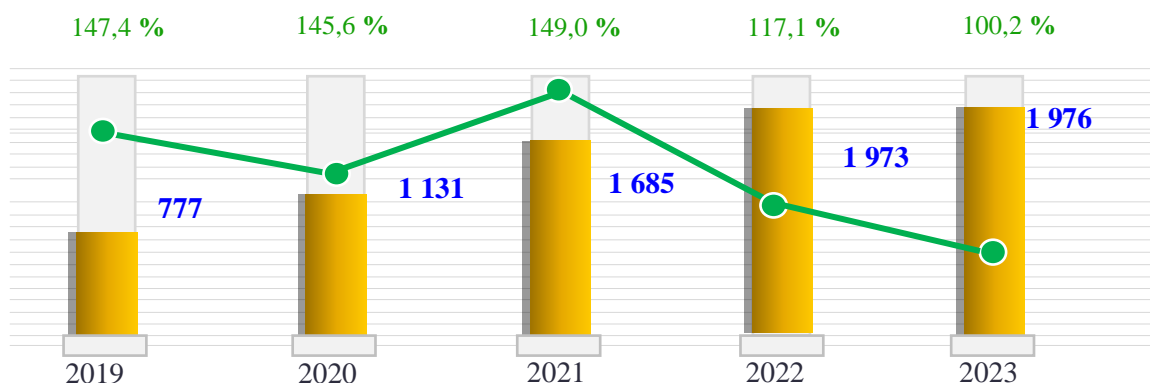
Atap aytqanda kishi biznes subyektleri ekonomikanıń derlik barlıq tarmaqlarında aldınıǵı xızmet kórsetip atır.

Hárekettegi shańaraqlıq kárxanalar haqqında maǵlıwmat

2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

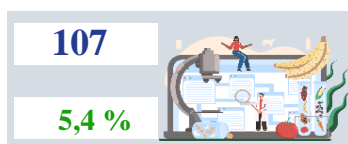
Jıllar kesiminde sanı

Jıllar kesiminde ósiw pátı (payızda)

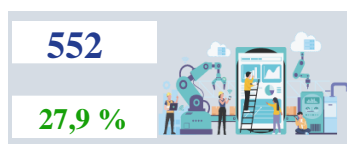

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha

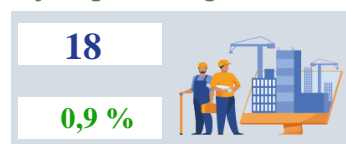
jámige salıstırǵanda úlesi

Awıl, toǵay hám balıqshılıq xojalıǵı

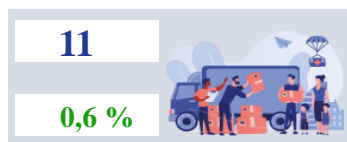
Sanaat

Qurılıs

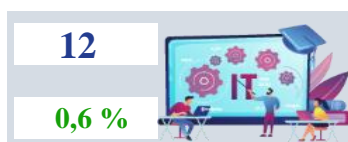
Sawda

Tasıw hám saqlaw

Jasaw hám awqatlanıw

Informaciya hám

Den sawlıqtı saqlaw hám
Social xızmet kórsetiw

Basqa túrler

Shańaraq kárxana - onıń qatnasıwshıları tárepinen tovarlar islep shıǵarıw (jumıslar orınlaw, xızmetler kórsetiw) hám realizatsiya qılıwdı ámelge asırıw ushın qálegen tiykarda, shańaraq kárxana qatnasıwshılarınıń úlesli yamasa birgeliktegi mülkinde bolǵan ulıwma mal-mülk, sonıń menen birge, shańaraq kárxana qatnasıwshılarınınan hár birewiniń mal-mülki negizinde shólkemlestiriletuǵın kishi isbilermenlik subyekti bolıp tabıladı.

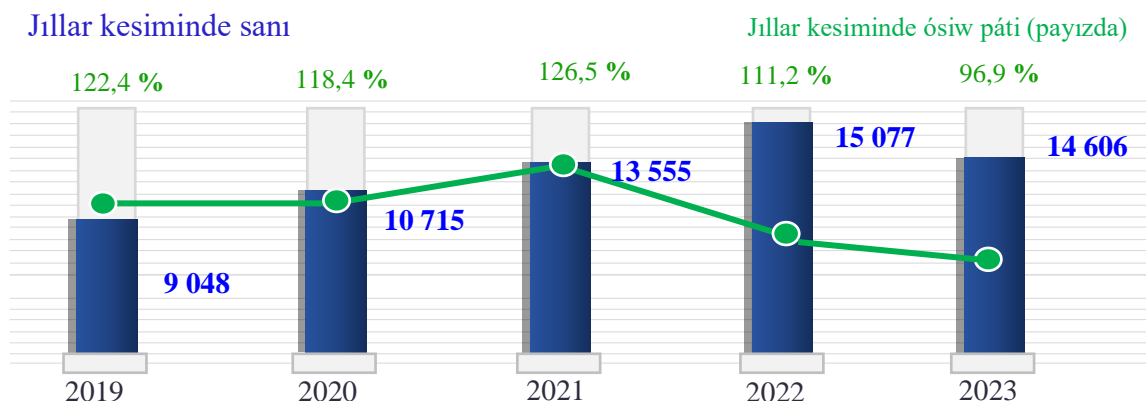
Yuridikalıq shaxs retinde mámleket diziminen ótip, iskerlik kórsetip atırǵan shańaraqqa tiyisli kárxanalar sanı 2023- jıl 1- aprel jaǵdayına tiykar 2022- jıldın usı dáwirine salıstırǵanda 3 ke kóbeygenligin kóriwimiz múmkin.

Rayonlar kesiminde

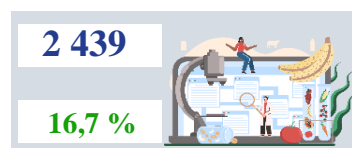
Nókis q.	285	Nókis	51
Ámiwdarya	320	Taqıyatas	79
Beruniy	164	Taxtakópir	63
Bozataw	9	Tórtkól	393
Qaraózek	25	Xójeli	99
Kegeyli	21	Shimbay	19
Qońırat	116	Shomanay	20
Qanlikól	103	Ellikqala	185
Moynoq	24		

Hárekettegi juwapkershiligi sheklengen jámiyetler haqqında maǵlıwmat

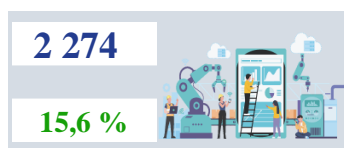
2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha

Awıl, toǵay hám baliqshılıq xojalıǵı

Sanaat

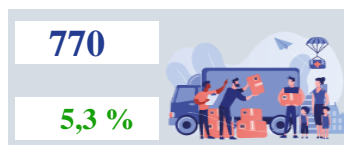
jámige salıstırǵanda úlesi

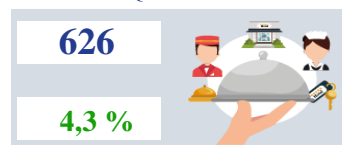
Qurılıs

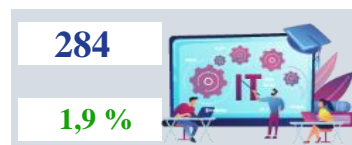
Sawda

Tasıw hám saqlaw

Jasaw hám awqatlanıw

Informaciya hám baylanıs

Den sawlıqtı saqlaw hám
Social xızmet kórsetiw

Basqa túrler

Juwapkershiligi sheklengen jámiyeti - bir yamasa bir neshe shaxs tárepinen shólkemlestirilgen, ustav fondı (ustav kapitalı) shólkemlestiriw hújjetleri menen belgilengen muǵdarda úleslerge bólingen xojalıq jámiyeti esaplanadı. Juwapkershiligi sheklengen jámiyettiń qatnasıwshıları onıń minnetlemeleri boyınsha juwapker bolmaydı hám jámiyet iskerligi menen baylanıslı zıyanlar ushın ózleri qosqan úlesleri mańisi sheńberinde juwapker boladı.

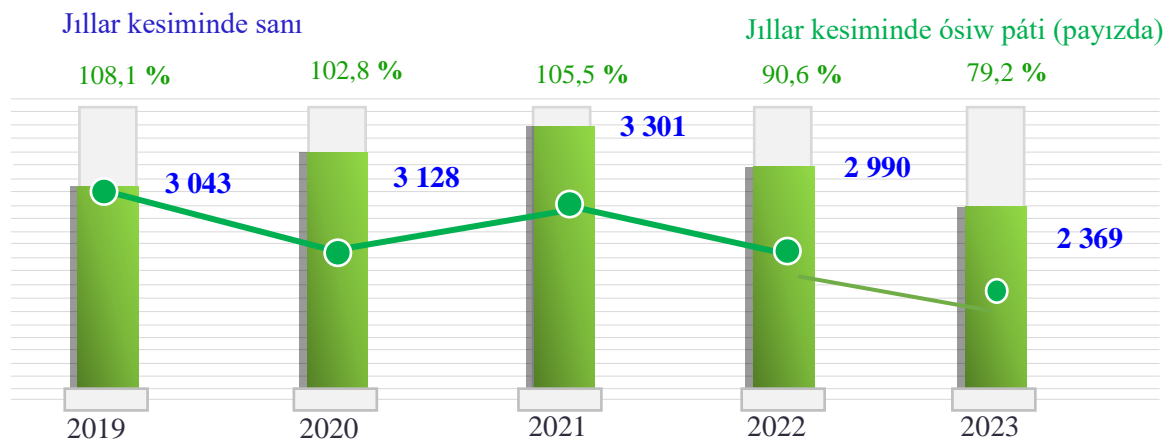
2023- jıl 1- aprel jaǵdayına tiykar iskerlik kórsetip atırǵan 19,4 mın kommerciya kárxana hám shólkemleriniń 14,6 mın juwapkerligi sheklengen jámiyetler úlesine tuwrı keledi. Usı jámiyetler mámleketimizde isbilermenlik iskerliginiń eń keń tarqalǵan forması esaplanadı.

Tumanlar kesimida

Nókis q.	4251	Nókis	606
Ámiwdarya	1181	Taqıyatas	392
Beruniy	1220	Taxtakópir	189
Bozataw	274	Tórtkól	1455
Qaraózek	442	Xójeli	817
Kegeyli	540	Shımbay	654
Qońrat	869	Shomanay	300
Qanlıkól	272	Ellikqala	734
Moynaq	410		

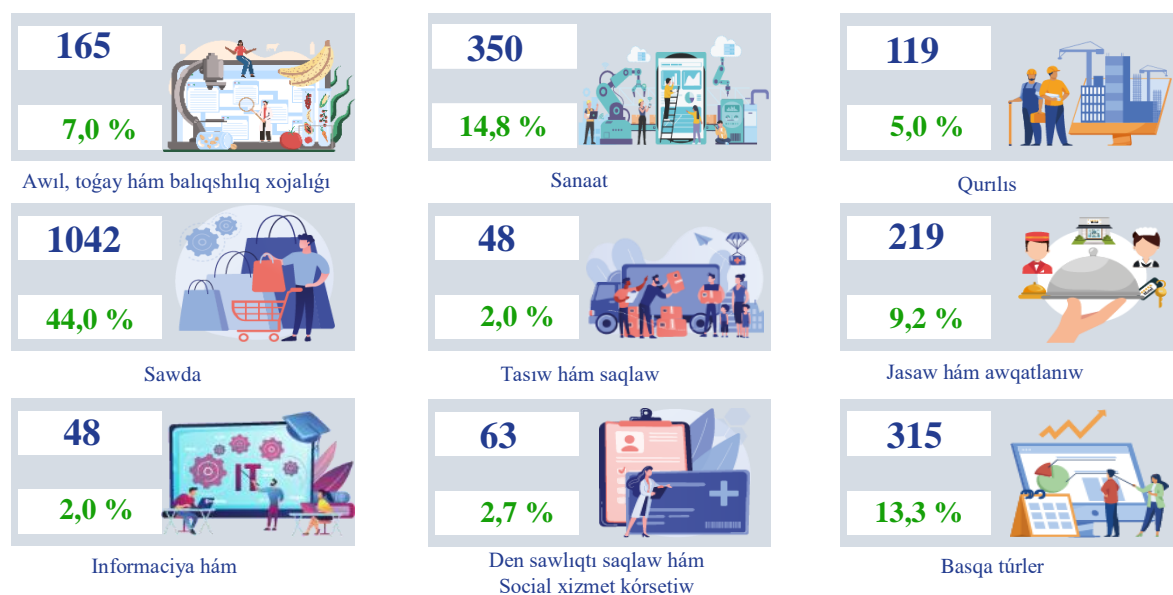
Hárekettegi jeke kárxanalar haqqında maǵlıwmat

2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha

jámige salıstırǵanda úlesi

Jeke kárxana - mal-múlki birden-bir fizikalıq shaxs tárepinen dúzilgen hám basqarılatuǵın kommerciyalıq shólkem dep tán alıw etiledi. Jeke kárxana isbilermenlik subyektleriniń shólkemlestirilgen-huqıqıy forması bolıp tabıladı.

2023- jıl 1- aprel jaǵdayına tiykar, iskerlik kórsetip atırǵan jeke kárxanalar sanı ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 79,2 payızdı quradı.

Tumanlar kesimida

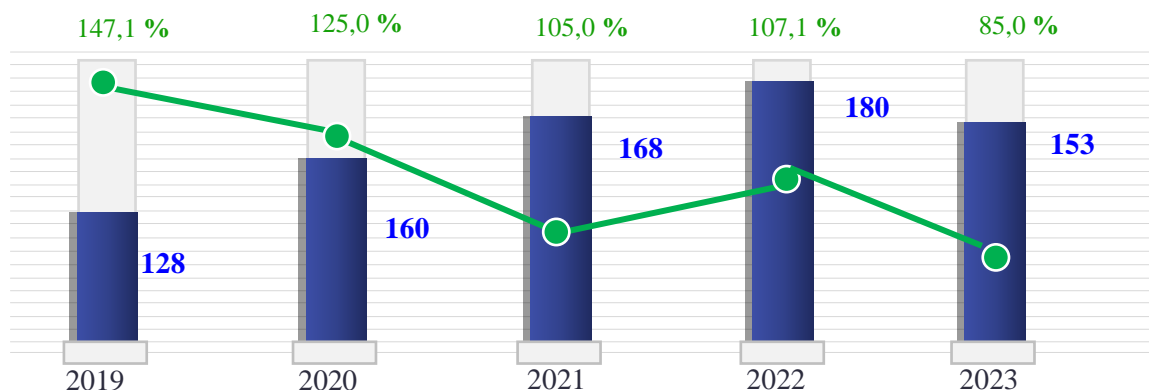
Nókis q.	530	Nókis	22
Ámiwdarya	115	Taqıyatas	114
Beruniy	204	Taxtakópir	64
Bozataw	9	Tórtkól	214
Qaraózek	47	Xójeli	97
Kegeyli	60	Shımbay	87
Qońırat	201	Shomanay	150
Qanlıkól	81	Ellikqala	329
Moynaq	45		

Hárekettegi shet el kapital qatnasıwındaǵı kárxana hám shólkemler haqqında maǵlıwmat

2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

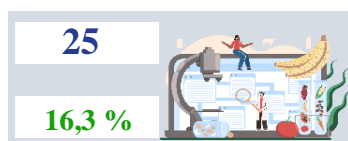
Jıllar kesiminde sanı

Jıllar kesiminde ósiw pátı (payızda)

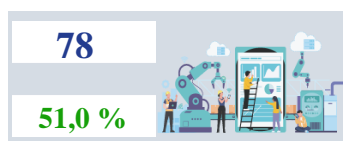

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha

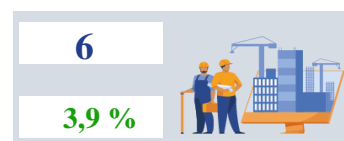
jámige salıstırǵanda úlesi

Awıl, toǵay hám balıqshılıq xojalıǵı

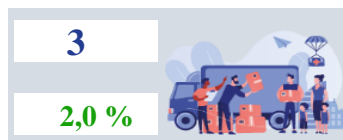
Sanaat

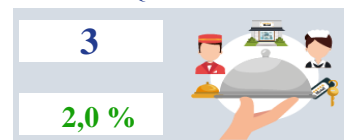
Qurılıs

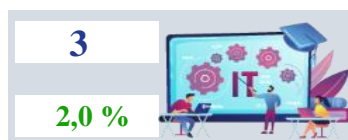
Sawda

Tasıw hám saqlaw

Jasaw hám awqatlanıw

Informaciya hám baylanıs

Den sawlıqtı saqlaw hám
Social xızmet kórsetiw

Basqa túrler

Shet el kapital qatnasıwındaǵı kárxanalar – kárxananın ustav fondında rezidentler emes, sırt el yuridikalıq shaxsları (sırt el firmalarınń filial hám bólimleri), sırt el puqaraları hám puqaralıǵı bolmaǵan shaxslar múlki qatnasıwındaǵı kárxanalar esaplanadı.

Keyingi bes jılda shet el kapital qatnasıwında iskerlik kórsetip atırǵan kárxanalar sanı 128 den 153 ke yaǵnıy 119,5 % ke astı.

Tumanlar kesimida

Nókis q.	41	Nókis	8
Ámiwdarya	6	Taqiyatas	8
Beruniy	6	Taxtakópir	2
Bozataw	6	Tórtkóll	7
Qaraózek	7	Xójeli	4
Kegeyli	6	Shımbay	2
Qońırat	10	Shomanay	2
Qanlıkól	6	Ellikqala	1
Moynaq	31		

Mámleketler kesiminde hárekettegi shet el kapital qatnasıwındaǵı kárxanalar haqqında maǵlıwmat

2023- jıl 1-aprel jaǵdayına tiykar, birlikte

Shet el kárxanalar

Qospa kárxanalar

Ózbekstannıń jańa sırtqı sıyasatın tiykarǵı qásiyetleri bul ashıqlıq, uzaq múddetli turaqlı rawajlanıwdıń ústin turatıǵın baǵdarlarına itibar beriw, qońsılas mámleketlikler menen jaqsı qońsılaslıq munasábetlerin bekkemlew, xalıqaralıq sheriklikti biyǵárez tiykarda keńeytiw bolıp tabıladı.

Bunıń nátiyjesinde, búgingi kúnde Ózbekstan ekonomikasınıń túrli tarmaqlarında isbilermenlik iskerligin júrgiziw hám investiciyalardı tartıw ushın zárúr bolǵan ishki sharavatlardı jaratıw procesin xoshametlewge qaratılǵan izbe-iz reformalar ámelge asırılıp atırǵanı gúzetilip atır.

Sonıń menen birge, shet el kapital qatnasıwındaǵı iskerlik kórsetip atırǵan kárxanalardan 84 i qospa kárxanalar, 69 i bolsa shet el kárxanalar esabına tuwrı keldi.

Qıtay Xalıq Respublikası

Rossiya Federatsiyası

Qazaqstan Respublikası

Turkiya Respublikası

Qubla Koreya

Basqa mámleketler

**Aymaqlar kesiminde shet el kapital qatnasıwındaǵı
iskerlik kórsetip atırǵan kárxanalar sanı
(2023- yıl 1- aprel holatıǵa ko'ra, birlikda)**

	Jámi	sonnan:	
		Qospa kárxana	shet el qatnasındaǵı kárxanalar
Qaraqalpaqstan Respublikası	153	84	69
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	6	3	3
Beruniy	6	2	4
Bozataw	6	6	
Qaraózek	7	5	2
Kegeyli	6	5	1
Qońırat	10	7	3
Qanlıkól	6	3	3
Moynaq	31	18	13
Nókis	8	2	6
Taqıyatas	8	2	6
Taxtakópir	2	1	1
Tórtkúl	7	4	3
Xojeli	4	2	2
Shımbay	2	1	1
Shomanay	2		2
Ellikqala	1		1
Nókis q.	41	23	18

Hárekettegi shet el kapital qatnasındaǵı kárxanalardıń tiykarǵı bólegi Nókis qalasında 41 (jámi sanına úlesi 26,8 %), Moynaq 31 (20,3 %), Qońırat 10 (6,5 %), Nókis rayonında hám Taqıyatas 8 (5,2 %), Qaraózek hám Tórtkúl 7 (4,6 %), Beruniy, Bozataw, Ámiwdárya, Kegeyli, Qanlıkól rayonlarında 6 (3,9 %)ǵa tuwrı keledi.

Statistikalıq kórsetkishlerge túsindirmeler

Kárxana hám shólkemlerdiń birden-bir mámleketlik registri - real waqıt rejiminde jańalap barılatuǵın maǵlıwmatlardan ibarat bolǵan informacion-maǵlıwmatnama kórinisindegi avtomatlastırılǵan sistema esaplanıp, birden-bir klassifikaciyalar sisteması tiykarında kárxanalar hám shólkemlerdiń mámleket esabın hám olardı identifikaciyalawdı támiyinleydi.

Dizimge alınǵan - dizimnen ótkeriw organları tárepinen belgilengen tártipte mámleket diziminen ótkerilgen hám de yuridikalıq shaxslardıń mámleketlik reestrinde bar bolǵan yuridikalıq shaxslar (saplastırılǵan yuridikalıq shaxslardan tısqarı).

Hárekettegi- dizimnen ótkeriw shólkemleri tárepinen belgilengen tártipte mámleket diziminen ótkerilgen hám de qarjı-xojalıq iskerligin ámelge asırmay atırǵanlıǵı yamasa saplastırıw aldında ekenligi haqqındaǵı maǵlıwmat kelip túspegen yuridikalıq shaxslar.

Jańadan ashılǵan - dizimnen ótkeriw shólkemleri tárepinen belgilengen tártipte yuridikalıq shaxslardıń mámleket reestrine tazadan kiritilgen yuridikalıq shaxslar.

Kishi kárxana hám mikrofırmalar Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniń 2016 - jıl 24- avgusttaǵı “Ekonomikalıq iskerlik túrlerin klassifikaciyalawdıń xalıqaralıq sistemasına ótiw ilajları haqqında”ǵı 275- sanlı sheshiminiń 1-qosımshasına muwapıq, kishi isbilermenlik subyektlerine tiyisli bolǵan kárxanalar hám shólkemler.